

kül

- 60 -

1983.07.01.

sk0070 4 800 mtik1078

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke: sk0061-től sk0070-ig

sk0061 pfsz-fejlemények /2. rész/ /szerk.táj./
sk0062 shultz - sajtóértekezlet
sk0063 bush - finnország
sk0064 moszkvai nyilatkozat-bkp kb pb
sk0065 kadhafi marokkóban - 2.
sk0066 ad mladenov - olszowski
sk0067 lengyel minisztertanács
sk0068 tartalomjegyzék 1.
sk0069 tartalomjegyzék 2.
sk0070 tartalomjegyzék 3.

im

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében:

főszerkesztő: köves tibor
szerkesztette: éliás béla
németh gyula
baracs dénes

- v é g e -

20.35

010783 0742

Fi

--

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

-----
budapest, 1983. július 2.

kül

s z o m b a t
-----

sk0001 4 230 mtik1003

jugoszláv gazdaságszilárdító program /1.rész/

kopreda dezső, az mti tudósítója jelenti:

belgrád, 1983. július 2. /mti/ - több mint másfél éves munka után befejező szakaszába jutott annak a programnak az elkészítése, amely a jugoszláv gazdaság hosszú távu megszilárdítására hivatott, és amelynek alkalmazása a gazdaságon kívül változtatásokat irányoz elő a társadalmi-politikai élet minden területén. a munkát az akkori államelnök, szergej kraigher irányításával 1981 októberében kezdte meg a mintegy 300 tudósból, politikusból, közgazdászból, a legkülönbözőbb területek szakértőiből álló bizottság. mivel ekkor kezdtek mind nyilvánvalóbbá válni a jugoszláv gazdaság működésének a kedvezőtlen külső feltételek hatására is bekövetkezett zavarai, a bizottság elé a következő három fő feladatot tűzték: adjon választ a gazdaság legfontosabb időszerű kérdéseire, határozza meg a gazdaság rendszerében végrehajtandó nagy változtatásokat, és készítse elő a gazdaság megszilárdításának hosszú távu programját.

az azóta eltelt több mint másfél év alatt a bizottság már jóváhagyott és részben közzé is tett 16 dokumentumot, amelyek a gazdaság különféle területeivel foglalkoznak. ezen a héten pedig elkészült a hosszú távu program ugynevezett zárószakasza, amely a bizottság által kialakított legfontosabb határozatokat és javaslatokat tartalmazza, vagyis munkájának mintegy összegezését adja. a dokumentum először a szövetségi képviselőház elé kerül véleményezésre, majd széles körű társadalmi vitára bocsátják. a vélemények, észrevételek, javaslatok értékelése után, valamikor az ősz folyamán várható a hosszú távu gazdaságszilárdítás operatív

le

tervének elkészítése. az elképzelések szerint az első szakaszban, 1985-ig ki kell küszöbölni a gazdasági stabilitás hiányának fő okait. az 1990-ig terjedő második szakaszban kell végrehajtani a gazdaság szerkezetében az elfogadott jelentős változtatásokat, és végül a századfordulóig létre kell hozni a modern elveken nyugvó és a nemzetközi munkamegosztásba teljes mértékben bekapcsolódni képes jugoszláv gazdaságot. /folyt./

... kd/im fn

06.28 020783 2101

-. -

sk0002 4 230 mtik1004

jugoszláv gazdaságszilárdító program-2

a hosszú távú gazdaságszilárdító program értékelésekor belgrádban hangoztatják, hogy az nemcsak gazdasági feladatként, hanem a társadalmi-politikai viszonyok egésze szempontjából adódó nagy jelentőségű munkaként is kell felfogni.

kd/hn fn

06.33 020783 0300

-. -

sk0003 4 230 mtik1005

egk - acélhelyzet /1.rész/

magyar péter, az mti tudósítója jelenti:

brüsszel, 1983. július 2. /mti/ - az olasz kormány elutasította, s a többiek is berzenkedve fogadták az európai közösségek bizottságának határozatát, hogy 1985 végéig évi 8,3 millió tonnával csökkentsék az acélgyártó kapacitásokat országukban a nyugat-európai acélipar nyereségességének helyreállítása érdekében.

ez a 8,3 millió tonna kiegészíti az érintett kormányok által már végrehajtott, vagy vállalt 18,4 millió tonnás csökkentést. a határozat a legnagyobb terhet - 5,8 millió tonna - az olasz vállalatokra róta. az olasz kormány „elfogadhatatlannak és végrehajthatatlannak,, minősítette a közös piaci határozatot.

Al

belgiumban ugyancsak nagy hullámokat vert, hogy a kormány nagy nehézségekkel elfogadott acélipari átszervezési tervét az egk vezető testülete még 1,4 millió tonna kötelező csökkentéssel toldotta meg. mark eyskens gazdasági miniszter azonban emlékeztetett arra, hogy a belga acélipar termelését /évi 10-13 millió tonna/ 80 százalékban a többi egk-országban használják fel, így a belga kormány és a vállalatok „nehezen helyezkedhetnek közösséggel lenes álláspontra,,.

a holland kormány szóvivő szintén neheztelően nyilatkozott: a holland vállalatokra kirótt 950 ezer tonnás csökkentés „jóval nagyobb - hangoztatta - , mint ami indokolt lett volna,,.

a bizottság határozata „végleges,, - mondják brüsszelben - , nem szorul a miniszteri tanács jóváhagyására, mert előzetes felhatalmazás alapján hozták meg. arra viszont még felhatalmazást kell kapnia a kormányoktól, hogy július után is fenntarthassa a piacszabályozó intézkedések /termelési kvóták, árak/ rendszerét.

a kormányok maguk dönthetik el, mely üzemeket ítélnék bezárásra a kívánt csökkentés elérésére. a veszteséges vállalatok állami vagy egyéb támogatását a jövőben azonban csak akkor engedélyezi a közös piac vezető testülete, ha az illető kormány már közölte a határozat végrehajtására hozandó intézkedéseket. 1985-után nem folyósíthatók támogatások - mondják a brüsszeli illetékesek. /folyt./

mp/hn at fn

06.36 020783 2109

-. -

sk0004 4 230 mtik1006

egk - acélhelyzet /2.rész/

„a kötelező csökkentések mértékét úgy határoztuk meg - hangoztatta előző nap étienne davignon, a bizottság illetékes alelnöke -, hogy végrehajtásuk után az egyes tagországok megmaradó gyártókapacitása nagyjából ugyanakkora részarányt képviseljen a közösségen belül, mint 1980-ban, a válság kezdetén.,,

az olasz kormány vitatja ezt, és azzal érvel, hogy a hazai acélkereslet nem indokol ilyen mértékű csökkentést. várhatóan más kormányok is tiltakoznak majd brüsszelben, ám az egk bizottságának az az álláspontja, hogy a határozatot a kormányok már nem változtathatják meg.

Al

az elrendelt üzembezárások számítások szerint 120-150 ezer fővel csökkentik a nyugat-európai acéliparban dolgozók létszámát. ez jelenleg 494 ezer fő, míg 1974-ben még 796 ezer volt. az átszervezési terv közösségi forrásokból származó összegeket tartalmaz a leépítések szociális kiadásaira is.

mp/im at fn

06.38 020783 0940

--

sk0005 4 230 mtik1007

balassa-bemutató - nszk

gelsenkirchen, 1983. július 2. /mti/ - a gelsenkircheni operaház társulata pénteken a ruhr-vidéki ünnepi fesztivál megnyitó előadásaként a szerző jelenlétében nagy sikerrel mutatta be balassa sándor-wolfgang borchert-fodor géza: „az ajtón kívül, című operáját.

a művet uwe mond főzeneigazgató vezényelte, beckmann szerepét mario brell énekelte.

szerzői jogvédő te/so fn

06.48 020783 0423

--

sk0006 4 230 mtik1008

az skp ünnepe

király ferenc, az mti tudósítója jelenti:

madrid, 1983 július 2. /mti/ - péntek este a madridi casa de campo nemzetközi vásár városban megnyílt a spanyol kommunista párt és központi lapja, a mundo obrero hagyományos ünnepségsorozata. az ideai politikai fesztivált a marx-centenáriumnak, valamint a nato-ból való kilépés, a béke és a leszerelés követelésének a jegyében rendezik.

Al

a spanyol kommunisták vasárnap estig tartó, százezereket vonzó ünnepségeire 30 kommunista és munkáspárt, illetve pártlap küldte el képviselőjét. részt vesz a fesztiválon rényi péter, az mszmp kb tagja, a népszabadság főszerkesztő-helyettese is.

a korábbi évekhez hasonlóan az mszmp központi lapja önálló pavilonnal képviselteti magát. egyebek között fotókiállítás mutatja be a magyar nép életét, hétköznapjait, béketörekvéseit.

a változatos politikai, kulturális és sportprogramot kínáló ünnepségen, a péntek esti koncerten a magyar v, motorock együttes mintegy ötvénezer ember előtt óriási sikert aratott.

szombaton késő este a madridi városligetben politikai nagygyűlésre kerül sor, amelynek szónoka gerardo iglesias argüelles, az skp főtitkára lesz.

ky/so fn

07.01 020783 1211

--

sk0007 4 230 mtik1009

elhunyt arnaldo milian castro

havanna, 1983. július 2. /mti/ - pénteken havannában betegség következtében elhunyt arnaldo milian castro, a kubai kommunista párt kb politikai bizottsága és a kubai államtanács tagja, miniszterelnök-helyettes, mezőgazdasági miniszter.

arnaldo milian castro 70 éves volt. több mint ötven évet harcolt és dolgozott a kubai kommunista mozgalomban. 1975 óta volt tagja a kubai kommunista párt kb politikai bizottságának. 1976-ban a kubai államtanács tagjává választották. 1980-ban miniszterelnök-helyettesnek, mezőgazdasági miniszternek nevezték ki.

arnaldo milian castrot szombaton temetik el a kubai fegyveres erők havannai panteonjában.

go/so fn

07.03 020783 0709

Al

--

sk0008 4 230 mtik1010

/ embargó : a vasárnapi lapok közölhetik /

juhár zoltán

bécs, 1983. július 1. /mti/ - juhár zoltán belkereskedelmi miniszter, aki norbert steger alkancellár, kereskedelmi és ipari miniszter meghívására június 30. és július 3. között ausztriában tartózkodott, tárgyalásokat folytatott erich schmidt kereskedelmi államtitkárral a magyar-osztrák kereskedelem és idegenforgalom időszerű kérdéseiről.

juhár zoltánt fogadta herbert salcher pénzügyminiszter, valamint rudolf sallinger, az osztrák gazdasági kamara elnöke.

sz/so fn

07.07 020783 0557

-.-

sk0009 4 230 mtik1011

rövid hírek

halász a fán

buenos aires, 1983. július 2. /reuter/ - egy argentin halász santa fé tartományban két héten át - kényszerűségből - egy fán tartózkodott, míg szombaton rendőrök rá nem bukkantak, és ki nem segítették a kényszerhelyzetéből. az történt, hogy csónakja a megáradt folyóban elsüllyedt, ő pedig egy fába kapaszkodott, és ott várta kimentését. közben nyers halon és vizen élt.

amerikai katonák

majna-frankfurt, 1983. július 2. /reuter/ - a frankfurti rendőrség kábítószerek-kereskedés gyanújával letartóztatott 31 személyt, köztük tíz amerikai katonát. az nszk-ban állomásozó amerikai egységekhez tartozó közlegények a katonai rendőrség fogdájában ülnek, a többieket - ghanai és nyugatnémet állampolgárokat - a frankfurti rendőrség tartja őrizetben. a rendőrség huszezer dollár értékű kábítószert és különböző egyéb csempészárut - cigarettát, műszaki cikkeket - kobzott el.

Lengyel gyerekek

le

berlin, 1983. július 2. /mti-adn/ - az ndk százezer lengyel gyerek nyári üdültetését biztosítja az idén - közölte szombaton az fdj, az ndk ifjúsági szervezete. a jövő hét elején érkeznek meg az ndk-ba az első csoport - 12 ezer fő; a gyerekeket üttörőtáborokban, üzemi üdülőkben, kollégiumokban helyezik el.

tu-ku fn

07.30 020783 1280

-.-

sk0010 4 230 mtik1012

bronzkori sírok krétán

athén, 1983. július 2. /ap/ - megközelítően 4500 esztendőös bronzkori sírt ástak ki görög régészek kréta szigetén.

a kőből épült sírboltból - amelyre a krétai krotosz falu mellett bukkantak rá - nyakéknek való színes kövek, elefántcsont amulettek, agyagkorsók kerültek elő.

régészek szerint a sírboltot a mükénéi kultúra korai szakaszában mintegy ötszáz éven át használták temetkezési helyként. legalább száz embert temettek ide.

tu ku fn

07.39 020783 0495

le

-.-

kül

- 8 -

1983.07.02.

sk0011 4 230 mtik1013

nyolcvanadik születésnap

oslo, 1983. július 2. /reuter/ - magas rangú vendégek - rangjábéliek - körében ünnepli szombat nyolcvanadik születésnapját v. olaf norvég király. jelen lesz többek között ii. erzsébet angol királynő, valamint ii. margit dán királynő.

a király, aki viktória angol királynő dédunokája, 1957 óta ül norvégia trónján. államfőként elnököl a kormány heti ülésein, megnyitja és feloszlatja a parlamentet, de politikai hatalma gyakorlatilag nincs.

az idős uralkodó a hírek szerint kitűnő egészségnek örvend; még mindig aktívan sportol, télen sietni jár, nyáron pedig - jachtkirándulásokat tesz.

az 1928-as amszterdami nyári olimpiai játékok jachtversenyén olaf aranyérmes szerzett, és kiváló slugró is volt.

tu ku fn

07.51 020783 0777

--

sk0012 4 230 mtik1014

unctad

kövécsgábor, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

belgrád, 1983. július 2. /mti/ - az unctad belgrádi 6. ülészeit a száva-központban szombatra virradóra folytatott intenzív tárgyalások ellenére sem sikerült még befejezni. a teljes záróülést, amelyet péntek délután és éjszaka négy ízben is elhalasztottak, csak szombaton fogják megtartani, valószínűleg a délelőtti folyamán.

egész éjszaka dolgoztak a különböző munka- és tárgyaló csoportok, ülésezett az elnök mellett működő magas szintű összekötőcsoport is. a tárgyalások az eltérő álláspontok közelítését célozták, mindenképp a záródokumentum megszövegezése körüli nyitott kérdésekben.

ko/so fn

07.55 020783 0692

--

kül

- 9 -

1983.07.02.

sk0013 4 230 mtik1015

kettős házkatasztrófa kairóban

patak károly, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1983. július 2. /mti/ - összeomlott két kilencemeletes, egymás mellett épült lakóház pénteken kairó belterületén, a zsúfolt bab el-saria kerületben, maga alá temetve lakóit. tizennyolc ember életét vesztette, további három eltűnt - valószínűleg ugyancsak meghalt - tizenhét pedig megsebesült. közülük tízet ápolnak még kórházban.

a mena egyiptomi hírügynökség jelentése szerint a házakat már korábban felvették a lebontandók listájára, mert életveszélyesek voltak; a lakók azonban a felszólítás ellenére sem költöztek ki.

az újabb kairói házkatasztrófa alkonyatkor következett be, akkor, amikor a muzulmán hívők megszakítják a ramadan hónapban előírt egész napos böjtöt, és hozzálátnak vacsorájukhoz.

pk/so fn

08.19 020783 0829

--

sk0014 4 230 mtik1016

csád - gukuni veddei

párizs, 1983. július 2. /mti-ap/ - baráti országok segítségét fogjuk kérni, ha franciaország beavatkozik csád belügyeibe - jelentette ki gukuni veddei, volt csádi elnök, a hisszén habré vezette jelenlegi kormány ellen harcoló erők vezetője újságíróknak.

a nyilatkozatot faya largeau észak-csádi oázisvárosban tette, amelyet a kormányellenes csapatok a múlt héten foglaltak el.

veddei cáfolta, hogy libia beavatkozna a csádi belügyekbe. „nincsenek közöttünk sem libiai, sem más külföldi tanácsadók, csapatainkat magunk vezetjük, - szögezte le.

mint ismeretes, franciaország és hisszén habré csádi elnök azzal vádolja libiát, hogy fegyveres segítséget nyújt veddei csapatainak. franciaország ezzel indokolja azt, hogy napok óta folyamatosan szállítja a fegyvereket a kormánycsapatok számára. hisszén habré párizsi ügyvivője egy szombati rádiónyilatkozatában kijelentette:

all

kormányára fontolóra veszi, hogy hivatalosan is francia segítséget kérjen. a francia külügyminisztérium szóvivője válaszul így nyilatkozott: nincs francia katonai személyzet csádban, s a francia kormány nem is óhajt változtatni ezen a helyzeten.

tu ku fn

08.26 020783 1186

--

sk0015 4 230 mtik1017

kuba - gazdasági intézkedések

gözon istván, az mti tudósítója jelenti:

havanna, 1983. július 2. /mti/ - több fontos gazdasági rendelet lépett életbe kubában.

július 1-től emelkedett a mezőgazdasági dolgozók jövedelemadója. az új adórendelet tervezetét tavaly májusban hagyta jóvá a kubai egyéni gazdálkodók országos szövetségének /anap/ kongresszusa. a bevezetett jövedelemadók egyben segítik a mezőgazdasági szervezetek létrehozását, mivel a szervezetek tagoknak kevesebb adót kell fizetniük, mint az egyéni gazdáknak.

két másik rendelet a lakosság és a vállalatok takarékosságának fokozását szolgálja.

pénteken a kubai nemzeti bank alelnöke bejelentette, hogy ezentúl a takarékbetétekre - a betétek nagyságától függően - 2-től 0,5 százalékgig terjedő kamatot fizetnek. /kubában eddig nem fizettek kamatot a takarékbetétekre/. a kubai nemzeti bank emellett létrehozta az átutalási betétszámlákat és a csekkel való fizetés rendszerét.

ugyanakkor az állami pénzügyi bizottság elrendelte, hogy júliustól kezdve a vállalatok és a költségvetési szervezetek kötelesek havonta kimutatást készíteni a havi energia-felhasználásukról. a vállalatoknak és az intézményeknek magyarázatot kell adniuk, ha többet fogyasztottak az előírtnál villamos energiából, üzemanyagból, illetve kenőanyagokból.

go/so fn

08.32 020783 1347

Al

--

sk0016 4 230 mtik1018

latin-amerikai hírek

nicaragua-honduras

managua, tegucialpa, 1983. július 2. /afp/ap/ - a hondurasi hadsereg pénteken három nicaraguai határ menti állás ellen intézett támadást nueva segovia megyében. a támadás következtében egy nicaraguai katona megsebesült - közölte a managuai külügyminisztérium. a minisztériumi jelentés szerint a hondurasi hadsereg tarackokkal lőtte a nicaraguai határőrőrsöket.

honduras pénteken hivatalosan is beismerte, hogy csapatotak vezényelt a két ország határának térségébe. a hondurasi hadsereg közleménye szerint 1500 katona érkezett a trojes és cienfuentes városok közötti területre. a határ menti hondurasi csapatoknak légi utánpótlást biztosítanak.

x x x

salvador

san salvador, 1983. július 2. /ap/afp/ - a salvadori kormány nem tárgyal a baloldali erővel, csak akkor ha leteszik a fegyvert, s hajlandók részt venni a decemberre kiírt általános választásokon - jelentette ki alvaro magana salvadori köztársasági elnök a nemzetgyűlésben elmondott pénteki beszédében.

pénteken san salvadorba érkezett az amnesty international küldöttsége, amely az emberi jogok tiszteletben tartását vizsgálja az országban. a küldöttség egy hetet tölt salvadorban, és - a salvadori külügyminisztérium szerint - találkozik arturo rivera y damasszal, san salvador érsekével, valamint a hivatalos bejelentés szerint „mindazon salvadori erők képviselőivel, amelyek érdekeltek az ország belső konfliktusának megoldásában,,.

guatemala

guatemala, 1983. július 2. /reuter/afp/ap/ - efrain rios montt guatemalai elnök-diktátor pénteken 50 katonatisztet eltávolított magas szintű kormányhivatalokból. az elnök sajtótitkára szerint a posztokat ezentúl „polgári politikusok,, töltik be.

Al

guatemlában szerdán puccskísérletet hajtottak végre a katonai junta megdöntésére, az ennek nyomán bevezetett rendkívüli állapot részeként újabb szigorító intézkedést határozott el a guatemalai kormányzat: pénteken hírzárlatot rendelt el az ország politikai pártjainak nyilatkozataira. ricardo mendez belügyminiszter további szigorító lépéseket helyezett kilátásba.

hg fn

08.33 020783 2140

--

sk0017 4 230 mtik1019

kuba - július 26.

havanna, 1983. július 2. /mti/ - a kubai bayamo városban rendezett ünnepséggel megkezdődött a szigetországban a moncada-laktanya ostromának 30. évfordulójával kapcsolatos megemlékezés-sorozat.

1953. július 26-án mintegy másfélszáz kubai fiatal fidel castro vezetésével megpróbálta elfoglalni santiago de cubaban a moncada laktanyát, hogy ezzel adjon jelt a batista-diktatura elleni felkelésre. az akció nem sikerült, de ez a támadás jelentette az 1959. január 1-én győzelemre jutott kubai forradalom kezdetét.

a 30. évforduló alkalmából országsszerte megrendezendő ünnepségek fő célja az, hogy elősegítsék a gazdasági feladatok végrehajtását, és fokozzák az ország védelmére tett erőfeszítéseket - mondta a bayamoi ünnepség szónoka, jesus montané oropesa, a kubai kommunista párt kb politikai bizottságának póttagja, a kb titkárságának tagja.

go/so fn

08.40 020783 0902

AL

--

sk0018 4 230 mtik1020

irak - irán

nicosia, 1983. július 2. /ap/ - pénteken folytatódtak a harcok a 480 kilométer hosszú irak-iráni fronton. iraki hadijelentések szerint 12 iráni katonát tettek harcképtelenné az elmúlt 24 óra folyamán.

a péntek este közzétett iráni hadijelentés súlyos iraki veszteségekről számol be. az irna iráni hírgyűnökség a frontnak egyszerre több szakaszáról is tűzérési összecsapásokat jelentett, és közölte, hogy az iráni légvédelem visszaverte az iraki légi erők támadásait.

ol fn

08.59 020783 0512

--

sk0019 4 230 mtik1021

az ausztrál külügyminiszter laoszbán

hanoi, 1983. július 2. /mti/ - bill hayden ausztrál külügyminiszter kétnapos hivatalos látogatásra laoszbába érkezett.

a vientiane-i repülőtéren phoune sipraseuth ügyvezető laoszi külügyminiszter fogadta. hayden pénteken udvariassági látogatást tett kaysone phomvihane kormányfőnél.

dp/so fn

08.59 020783 0353

AL

--

kül

- 14 -

1983.07.02.

sk0020 4 230 mtik1022

halil vazir - libanon

tripoli /észak-libanon/, 1983. július 2. /afp/ - a palesztinai felszabadítási hadsereg főparancsnok-helyettese, halil vazir /abu dzsihad/ péntek este az észak-libanoni tripoliban megerősítette, hogy az el-fatah vezetőjéhez, jasszer arafathoz hű erők tiszteletben tartják a csütörtök este életbe lépett bekaa-völgyi tüzszünetet.

halil vazir üdvözölte a pfsz vb tuniszbán pénteken véget ért ülésén hozott döntéseket, különösen azt, hogy hozzanak létre egy hattagu különbizottságot, amely a szíria és a pfsz közötti kapcsolatok javítására, valamint az el-fatahon belüli nézeteltérések elsímitására lenne hivatott.

halil vazir közölte: a palesztin hadsereg arafathoz hű, libanoni helyi parancsnokságai utasítást kaptak arra, hogy mindenképpen kerüljék el a fegyveres összetűzést a lázadókkal, és csak önvédelemből vagy harci állásaik védelmében használhatják fegyvereiket.

sajnálattal utalt arra, hogy a palesztin lázadók vezetői elutasítják a tüzszüneti megállapodást. ezzel szerinte azt a szándékukat nyilvánították ki, hogy a palesztin forradalom erejének, az el-fatah és a pfsz törvényességének szétrombolása a céljuk.

ku fn

09.05 020783 1186

--

sk0021 4 230 mtik1023

pápa - glemp

varsó, 1983. július 2. /pap/ - 11. jános páp pápa pénteken a vatikánban fogadta józef glemp bíborost, lengyelország primását, valamint a lengyel püspöki kar több tagját. a lengyel egyházi személyiségek római látogatáson tartózkodnak - jelentette a pap lengyel hírügynökség.

hg fn

09.07 020783 0315

ll

--

kül

- 15 -

1983.07.02.

sk0022 4 230 mtik1024

indokinaï gazdasági konferencia

dunai péter, az mti tudósítója jelenti:

hanói, 1983. július 2. /mti/ - phnom penhben megkezdődött a szorosan együttműködő három indokinaï ország, vietnam, laosz és kambodzsza első gazdasági konferenciája.

a tanácskozás összehívását az idén februárban tartott indokinaï csucskonferencián határozták el, amelyen konkrét intézkedéseket dolgoztak ki a vietnamot a másik két országgal egybefűző különleges kapcsolatok intézményesítésére a gazdasági, a politikai és honvédelmi területen.

a nyitóülésen részt vett heng samrin kambodzsai államfő is. chea soth, a knfp kb politikai bizottsága tagja, tervezési miniszter, házigazda üdvözlőbeszédében rámutatott: a konferenciával a gazdasági, a kulturális és a műszaki-tudományos együttműködés új szakasza indul meg a három állam között.

ez - mondotta - összehangoltan szolgálja majd a mindhárom országban kitűzött kettős stratégiai célt, az országépítés és a honvédelem előmozdítását. szólt a laoszi, vietnamot és kambodzsát összekötő különlegesen erős szálak jelentőségéről a délkelet-ázsiai béke és biztonság megteremtésében, s méltatta a szovjetunióval és más szocialista országokkal való gyümölcsöző együttműködés fontosságát.

dp/so fn

09.22 020783 1256

ll

--

sk0023 4 230 mtik1025

ellenforradalmi csoport

hanoi, 1983. július 2. /mti/ - ellenforradalmi csoportot ítélte el a ho si minh városi népi bíróság.

a nguyen van hien vezette tizenhárom tagú banda a nagyváros katolikus lakosságát próbálta a népi hatalom ellen lázítani, törvénytelen kapcsolatokat tartott fenn külföldi szervezetekkel; vezetője a cia ügynöke volt. a banda vezetőjét életfogytiglanra, többi tagját 15 évig terjedő szabadságvesztésre ítélték.

dp/so fn

09.24 020783 0470

--

sk0024 4 230 mtik1026

kohl - moszkvai előzetes /1. rész/

fazekas lászló, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1983. július 2. /mti/ - hétfőre várják moszkvába helmut kohlt, az nszk szövetségi kancellárját. a látogatást komoly érdeklődés előzi meg; szovjet részről mindig nagy jelentőséget tulajdonítottak az nszk-hoz fűződő kapcsolatoknak, amelyek különösen a hetvenes évek elején bekövetkezett áttörés után teljesebben váltak szerteágazóvá. rendszeresek lettek a két ország vezetői közötti legfelsőbb szintű találkozóik is. kohl kancellárnak ebben a minőségében ez lesz első moszkvai útja. a szovjet vezetők közül gromiko külügyminiszterrel mindamellett találkozott már ez év januárjában bonnban.

a kiterjedt kapcsolatrendszernek minden bizonnyal valamennyi eleméről szó esik majd a moszkvai tárgyalásokon, ám a megbeszélések középpontjában várhatóan a két ország viszonyának nem kevés problémát felvető politikai összetevői állnak majd. a szovjetunióban tisztában vannak az nszk jelentős politikai és gazdasági súlyával, mindig nagy figyelemmel követték a bonnban elhangzó állásfoglalásokat, az őket követő tetteket. szovjet politikusok nyilatkozataiból, a sajtókommentárokból kitűnik, hogy moszkvai

H

megítélés szerint a nyugatnémet politikában a jelenlegi kormánykoalíció hatalomra jutása óta bekövetkezett hangsúlyváltozások kedvezőtlen hatással lehetnek a két ország kapcsolataira. /folyt./

fl/so

10.11 020783 1411

--

sk0025 4 230 mtik1027

kohl - moszkvai előzetes /2. rész/

szovjet részről már többször nyomatékosan aláhúzták, hogy üdvözlik ugyan a kapcsolatok megőrzésének bonni vezetői, így kohl kancellár által is kinyilvánított szándékát, de a szovjetunió csak a tények, a tettek alapján tud ítélni. ezek pedig - moszkvai értékelés szerint - azt mutatják, hogy a nyugatnémet vezetés elkötelezte magát az egyesült államoknak az erőfölény megszerzésére irányuló politikája mellett. ennek jelét látják az amerikai rakéták telepítése mellett, a korábbinál egyértelműbb kiállásban, az nszk régebben hangoztatott fenntartásainak félretételében, a veszélyes döntést indokló washingtoni érvek elfogadásában. a szovjetunió több ízben is határozottan felhívta a figyelmet annak negatív következményeire, hogy az nszk lesz az az ország, ahova a szovjet területet két perc alatt elérni képes perhing-2 rakétákat telepítik. mint jurij andropov a der spiegel magazinnak április végén adott interjújában kijelentette: „kapcsolataink távlatait értékelve magától értetődően nem tudjuk elvonatkoztatni azokat az új amerikai nukleáris rakéták nszk-ba történő telepítésének terveitől,„

ugyanazt huzta alá andrej gromiko szovjet külügyminiszter, amikor a legfelsőbb tanács ülészakán mondott beszédében kijelentette: a szovjetunió minden területén fejleszteni akarja kapcsolatait az nszk-val, de elsődleges jelentőségét e viszony biztonságpolitikai összetevőinek tulajdonít.

nem maradt észrevétlen szovjet megfigyelők előtt az sem, hogy az nszk-ban az utóbbi hónapokban a korábbinál is nagyobb cselekvési szabadsághoz jutottak, s határozott hivatalos támogatást is kaptak a revansista erők. ez pedig befolyásolhatja az nszk-nak szocialista szomszédaihoz, ezen keresztül az egész szocialista közösséghez fűződő viszonyát.

H

kül

- 18 -

1983.07.02.

a szovjetunió magatartásától természetesen mi sem áll távolabb, mint hogy eleve lemondjon a kapcsolatok javításának lehetőségéről, kilátástalannak ítélje az egymástól megannyira eltérő nézetek közelítését, a jobb kölcsönös megértés elérését. a két ország viszonyában ma legtöbb gondot okozó rakétatelepítést sem tekinti elkerülhetetlennek. lát lehetőséget arra, hogy a genfi tárgyalásokon megállapodás szülessen, amihez megfelelő alap lehet a nukleáris fegyverzetek befagyasztására tett legújabb javaslata. ennek részletes kifejtésére is minden bizonnyal sor kerül a moszkvai tárgyalásokon. /folyt./

fl/so fn

10.29 020783 2414

.-.

sk0026 4 230 mtik1028

kohl - moszkvai előzetes /3. rész/

a nyugatnémet kormányfő látogatása idején szó esik majd a két ország sikeresen fejlődő gazdasági kapcsolatairól is. az nszk jelenleg a szovjetunió legnagyobb tőkés gazdasági partnere. a kölcsönösen előnyös kapcsolatok folytatására - mint azt otto lambsdorff gazdasági miniszter néhány nappal ezelőtti moszkvai látogatása is bebizonyította - mindkét részről megvan a szándék, és formálódnak a további tervek. a szovjet fővárosban azonban felhívják a figyelmet arra, hogy a gazdasági kapcsolatok kedvező alakulása, bármennyire pozitív jelenség is, nem pótolhatja a jó politikai viszonyt.

fl/so fn

10.39 020783 0652

ll

.-.

kül

- 19 -

1983.07.02.

sk0027 4 230 mtik1029

prognoz-9

moszkva, 1983. július 2. /mti/ - űrszillagászati megfigyeléseket végző automatikus állomást indítottak utnak péntek délután a szovjetunióból.

a prognoz-9 feladata az, hogy vizsgálja a világűrben fellelhető rádiósugárzást, a kozmosz távoli részeiben bekövetkezett fellobbanásoktól származó röntgen- és gammakisugárzást. elemzi a nap korpuszkuláris és elektromágneses kisugárzását és a föld körüli térség mágneses mezejét is. ezzel lehetővé teszi annak pontosabb meghatározását, hogy a nap tevékenysége milyen hatással van a bolygóközi térre és a föld mágneses terére. a vizsgálatokat az automatikus állomáson elhelyezett szovjet, csehszlovák és francia gyártmányú műszerek végzik.

fl/so fn

10.39 020783 0726

.-.

sk0028 4 230 mtik1031

lengyel írószövetség

varsó, 1983. július 2. /mti/ - az illetékes hatóságok elhalasztották a végső döntést a lengyel írószövetség /zlp/ további sorsáról, s úgy határoztak, hogy a szervezet tevékenysége továbbra is felfüggesztve marad. eredetileg arról volt szó, hogy a szövetség főtanácsa elnökségének június 30-ig a szocialista állam érdekeinek megfelelő szellemű ülést kellett volna tartania, ellenkező esetben a szervezetet feloszlatják.

a hatóságok, amelyek hosszú hónapokon át türelmes megbeszéléseket folytattak a szövetség vezetőivel, az író társadalom és az egész kulturális élet érdekeit szem előtt tartva a felfüggesztés meghosszabbítása mellett döntöttek. tekintettel vannak ugyanis arra, hogy az utóbbi időben mind több író határolja el magát a szövetség vezetőinek magatartásától, s foglal állást amellett, hogy jöjjön létre olyan új szakmai-alkotó szervezet, amely a szocialista társadalom elvárásainak eleget téve működne.

az említett ülésen, amelynek határideje június utolsó napja volt, az írószövetség vezetőinek el kellett volna ítélniök azokat az írókat, akik a belső politikai ellenzék, sőt a külföldi felforgató

ll

központok számára végeznek publicisztikai tevékenységet, és kötelezettséget kellett volna vállalniok, hogy a zlp - működésének felújítása esetén - az alapszabálynak, tehát a szocialista állam politikai és jogi normáinak megfelelő tevékenységet folytat. a szövetség jelenlegi vezetőinek jelentős része azonban, élén a zlp jelenlegi elnökével, jan józef szczepanskival, erre nem volt hajlandó.

az illetékes állami szervek azonban mindenképpen szeretnék megőrizni a kulturális élet számára oly jelentős alkotói szervezetet, ezért halasztották el a feloszlatastról szóló döntést - hangzik a hivatalos indoklás.

kn/so fn

12.02 020783 1786

-.-

sk0029 4 230 mtik1032

csád-franciaország

párizs, 1983. július 2. /mti/ - a francia külügyminisztérium szóvivője megcáfolta azokat a jelentéseket, hogy franciaország katonai kiképzőket és tanácsadókat küldött csádba, s kijelentette: csádban nem tartózkodik francia katona.

a francia lapok szombaton olyan értesüléseket közölnek, hogy „polgári szakértők,„ kísérték a csádba küldött francia hadianyag-szállítmányokat.

a le matin értesülése szerint a csádi helyzet állt annak a megbeszélésnek középpontjában, amelyet mitterrand elnök pénteken három, „magánjellegű látogatáson,„ párizsban tartózkodó afrikai vezetővel - félix houphouët-boigny elefántcsontparti, seyni kountché nigeri és gnassingbe eyadéma togói elnökkel folytatott.

a lap szerint a három afrikai ország vezetőit nagyon aggasztja a csádi helyzet, s francia beavatkozást sürgetnek. franciaország nem óhajt közvetlenül beavatkozni csádban - írja a lap - de ha gukuni veddei csapatai már a fővárost fenyegetnék, szó lehet egy „afrikaközi haderő,„ beavatkozásáról, s ebben egyiptom, szudán, zaire és marokkó csapatai vehetnének részt.

a lap továbbá rabati „jól értesült forrásokra,„ hivatkozva azt írja, hogy a marokkói haderő egyes egységei már készenlétben állanak a csádi beavatkozásra, s a marokkói kormány ezzel kapcsolatban már érintkezésbe lépett párizssal és washingtonnal.

ll

a liberation gukuni veddeinek a lap számára adott nyilatkozatát közli, aki kijelentette: faya-largeau elfoglalása csak az első szakasz volt, s célja csád egész területének felszabadítása. gukuni veddei cáfoiáta azt, hogy libiai tanácsadók lennének csapatainál, s szemére vetette a francia kormány: 1982-ben, amikor hisszén habré csapatai elűzték kormányát a fővárosból, franciaország nem nyújtott számára olyan segítséget, mint most hisszén habrének; márpedig akkor is érvényben volt a katonai együttműködési szerződés csád és franciaország között. „elitélünk minden beavatkozást - mondotta -, ha azonban franciaország katonai tanácsadókkal vagy csapatokkal beavatkozna, akkor mi is kénytelenek lennénk segítséget kérni barátainktól.,,

ds/so fn

12.14 020783 2121

-.-

sk0030 4 230 mtik1033

Lengyel ifjusági pártaktiva-értekezlet

kelemen istván, az mti tudósítója jelenti:

varsó, 1983. július 2. /mti/ - gdanskban szombaton délelőtt megnyílt a lemp országos ifjusági aktivaértekezlete. a kétnapos tanácskozáson a párt mintegy négyezer fiatal tagja és tagjelöltje vesz részt. képviselteti magát valamennyi vajdasági, valamint a lengyel hadseregben működő pártszervezet és a négy szocialista ifjusági szövetségben tevékenykedő párttagság is.

az ifjukommunisták arról tanácskoznak, hogy a szocializmus még mindig meglévő ellenfeleivel vívott politikai harc közepette hogyan lehet megnyerni az alkotó, építő munkának a fiatalok lehető legszélesebb köreit, hogyan lehet leküzdeni a soraikban továbbra is tapasztalható passzivitást vagy éppen ellenzékieskedő magatartást.

az aktivaértekezlet jelszava: a történelem azoknak kedvez, akik alakítják. ennek jegyében vitatják meg a fiatalokat érintő legkülönfélébb kérdéseket, köztük a kidolgozás alatt álló ifjusági törvény tervezetét.

a találkozó megnyitáson részt vett a lemp kb politikai bizottságának és titkárságának több tagja, valamint a kormány számos képviselője, köztük mieczysław rakowski és zbigniew szalajda miniszterelnök-helyettesek. megnyitó beszédében tadeusz czechowicz, a lemp kb pb tagja, a párt lódzi bizottságának első titkára, a kb

ll

ifjúsági bizottságának elnöke, azt hangsúlyozta, hogy a párt nem oszlik meg nemzedékek szerint. minden tagja egyenlő mértékben viseli a felelősséget a vállalt feladatokért, az építőmunkáért, a szocializmus védelméért. utalva arra, hogy a lemp két és félmillió tagja közül 260 ezer 30 éven aluli, czechowicz rámutatott: a párt ereje éppen abban van, hogy a szocialista építőmunka javára egyesíteni tudja a fiatalok hevét, lendületét, az idősebb korosztályok tapasztalatával. mint mondotta, a válságból való kijutás érdekében ma különösen nagy szükség van a fiatalok energiájára, hazafiságára, alkotó aktivitására. kifejezte azt a meggyőződését, hogy a munkajellegű aktív értekezlete olyan gyümölcsöző eredményeket hoz, amelyeket a párt jól alkalmazhat az ifjúság körében, illetve az ifjúsággal közösen végzett munkájában.

kn/so fn

12.25 020783 2179

--

sk0031 4 230 mtik1034

olaszország - politikai törekvések

simó endre, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

róma, 1983. július 2. /mti/ olaszországban elkezdődött a választás utáni politikai vita arról, hogy milyen kormány lépjen a leköszönő fanfani-kabinet helyébe. az oszp - a jelek szerint - leírta fanfani kormányát, és felvetette azt a kérdést, hogy a miniszterelnöki posztot ne kereszténydemokrata politikus töltse be. az oszp nyíltan ugyan még nem követeli magának a chigi-palota bársonyszékét, de a kulisszák mögött komoly erőpróba sejthető a miniszterelnöki hivatal ,,bevételéért,,.

bettino craxi, az oszp főtitkára az avanti! szombatiszámában vezércikkben határozta el magát az oszp egyik vezetőségi tagjának, formicának attól a javaslatától, hogy foglalkozzanak komolyan az okp ,,demokratikus alternatívára,, vonatkozó javaslatával. ezzel közvetve kaput nyitott a kereszténydemokrata párttal /dc/ való politikai együttműködés felújítása előtt. ,,az új törvényhozási ciklust szilárdra kell tennünk, politikai megújulásnak és változásnak kell jellemeznie,, - írta. craxihoz közel álló forrásból elmondták az mti kiküldött tudósítójának, hogy az oszp ,,más kormányt, más miniszterelnököt,, akar, s az ,,egyik lehetséges megoldásnak,, azt tartaná, ha szocialista politikus alakítana kormányt.

ll

a l,unitá, az okp lapja, szombaton óva intett a régi ötpárti koalíció felújításától. úgy vélekedett, az sem tartana tovább elődjénél, belső ellentétei rövid időn belül szétforgácsolnák. ,,miközben a régi kormánytöbbség pártjai a hataloméért viaskodnak, a társadalom nagy gondjai orvoslásra várnak,, - írta a főcímben.

a kisebb pártok, a liberálisok, a szociáldemokraták és a republikánusok lényegében a dc-oszp-tengelyre épülő koalíció folytatása mellett szállnak síkra.

a dc is ezt sürgeti. a jelek szerint kompromisszumra is hajlanék a miniszterelnöki poszt hovatartozását illetően, ha craxiék olyan akcióprogramot fogadnának el, amely - legalábbis részben - kielégítené a nagytőkét.

a szakszervezetek közben fokozzák harcukat a kollektív szerződések felújításáért. június 15-re általános sztrájkra hívtak fel, ha a gyáriparosok továbbra is elzárkóznának követeléseik teljesítésétől. jelenleg vincenzo scotti munkaügyi és társadalombiztosítási miniszter próbál közvetíteni köztük.

se/so fn

13.47 020783 2326

--

sk0032 4 230 mtik1037

reagan - atomsorompó

washington, santa barbara, 1983. július 2. /taszsz/reuter/ap/ - reagan amerikai elnök az atomsorompó egyezményhez való mielőbbi csatlakozásra szólította föl azokat az államokat, amelyek eddig azt nem tették meg. az elnök pénteken santa barbarában abból az alkalomból beszélt, hogy 15 éve írták alá az egyezményt.

a taszsz az amerikai elnök nyilatkozatával kapcsolatban megjegyzi: reagan képmutató módon jár el, amikor más államokat sürget az atomfegyverek terjedésének megakadályozására. a szovjet hírügynökség az amerikai sajtót idézve rámutat, hogy az egyesült államok tevékenyen részt vesz a dél-afrikai köztársaság, izrael, illetve pakisztán nukleáris terveinek megvalósításában.

az atomsorompó egyezménynek jelenleg 119 aláírója van. közülük az atomhatalmak arra kötelezték magukat, hogy az atomfegyverrel nem rendelkező országokat nem segítik hozzá az ilyen fegyverekhez. az atomfegyverrel nem rendelkező országok pedig arra vállaltak

kötelezettséget, hogy lemondanak azok megszerzéséről. az egyezmény aláírói között van a szovjetunió, az egyesült államok és nagy britannia, nem írta azt azonban alá két atomhatalom, franciaország és kína.

zo éb

15.31 020783 1204

--

sk0033 4 230 mtik1038

rövid hírek

román-hondurasi

bukarest, 1983. július 2. /mti/ - kétnapos hivatalos látogatást tett romániában edgardo paz barnica hondurasi külügyminiszter. találkozott nicolae ceausescu román elnökkel és stefan andrei külügyminiszterrel. a hondurasi diplomácia vezetőjének látogatása során román-hondurasi gazdasági megállapodást írtak alá.

kanadai demokraták

ottawa, 1983. július 2. /taszsz/ - a kanadai új demokrata párt pénteki ülésén az atomfegyverek betiltására szólított fel, és az amerikai manőverező robotrepülőgép kanadában tervezett kipróbálása ellen foglalt állást. az 1200 küldött emellett olyan határozatot fogadott el, amely az észak-amerikai ország atomfegyver mentes övezetté nyilvánítását sürgeti.

reumatológusok

moszkva, 1983. július 2. /taszsz/ - szombaton moszkvában befejeződött a reumatológusok tizedik európai kongresszusa, melyen földrészünk és más világrészek 46 országának mintegy két és fél ezer tudósa és orvosa vett részt. az egy hetes tanácskozáson mintegy ötszáz felszólalás hangzott el, s a kongresszussal párhuzamosan 130 vállalat kiállításán mutatta be a támakörbe illő orvosi műszereit és gyógyszereit. a legközelebbi hasonló tanácskozást négy év múlva athénban tartják.

ensz - világűr

new york, 1983. július 2. /taszsz/ - new yorkban befejeződött a világűr békés felhasználásával foglalkozó ensz-bizottság ülészsaka. az évek óta rendszeresen összehívott tanácskozás idei témái közt

szerepelt a föld műholdak segítségével történő kutatása, a kozmikus szállító rendszerek kifejlesztése, az űrből sugárzott közvetlen televíziós adások kérdése és a légtér illetve a világűr elhatárolásának problémája.

L,osservatore romano

vatikánváros, 1983. július 2. /reuter/ - új személyt nevezett ki ii. jános pápa a vatikán lapja, a L,osservatore romano kiadói hivatalának helyettes vezetőjévé. gian franco svidercoschi az il tempo című római napilaptól került új helyére.

ta éb

15.37 020783 1978

--

sk0034 4 230 mtik1039

pfsz-szírnia /1.rész/

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

bejrut, 1983. július 2. /mti/ - továbbra is feszült a helyzet, magas foku a katonai készültség a kelet-libanoni bekaa-völgyben, ahol főként az arab és palesztin diplomáciai erőfeszítésektől függ a csütörtök este meghirdetett tüzszünet fennmaradása, illetve az el fatah szervezet két szárnya között kirobbant fegyveres konfliktus kiújulása.

a közvetítés kilátásait illetően kedvezőtlen előjel, hogy a jasszer arafat támogatóival szemben álló lázadók két vezetője, abu szaleh és abu mussza ezredes elvetette az el fatah belső válságának kívülről jövő megoldását. az ügyet a szervezeten belül kell rendezni - hangsúlyozták -, nincs olyan palesztin csoport vagy arab állam, amely megoldást találhatna az el fatah belső problémáira. ez az állásfoglalás értelemszerűen azt jelenti, hogy arafat ellenzéke nem támogatja a palesztinai felszabadítási szervezet, illetve algéria és szaúd-arábia békéltető célzatu kezdeményezését.

a pfsz végrehajtó bizottsága - mint ismeretes - hat tagu különbizottságot bízott meg azzal a kettős feladattal, hogy egyrészt segítse elő a palesztin ellenállási mozgalom egységét fenyegető belviszály rendezését, másrészt tegyen kísérletet jasszer arafat és a szíriai vezetés viszonyának normalizálására. minthogy a pfsz vb elnökét, az el fatah vezetőjét a múlt héten kiutasították szíriából és egyben a szíriai ellenőrzés alatt álló bekaa-völgyből is, a

ol

tuniszban tartózkodó arafat kényszerű távolléte megnehezíti az el fatak egységének helyreállítását, a lázadókkal való párbeszéd megkezdését. a palesztin közvetítő delegáció vezetője egyébként haled el-fahum, a nemzeti tanács /parlament/ elnöke. a küldöttség technikai okok miatt nem tudott tuniszból damaszkuszba utazni.
/folyt./

bs/im éb

15.50 020783 1810

--

sk0035 4 230 mtik1040

pfsz-szírIA /2.rész/

bár a pfsz végrehajtó bizottsága sajnálkozását fejezte ki arafat szírIAi kiutasítása miatt és állást foglalt a szírIAi-palesztin testvéri kapcsolatok megóvása mellett, szírIA egyelőre nem adta jelét annak, hogy hajlandó lenne a pfsz vezetőjével való viszony rendezésére.

egyelőre nem ismeretes, milyen eredménnyel járt a közös algériai-szaudí-arábIAi küldöttség pénteki damaszkuszi látogatása, melynek célja egy algériai-szaudí-szírIAi-palesztin csúcstalálkozó kezdeményezése volt.

philip habib amerikai elnöki megbízott és kísérete szombaton izraelből visszaérkezett bejrutba, ahol újabb tárgyalásokat kezdett elie szalem libanoni külügyminiszterrel a május 17-1 izraeli-libanoni csapatkivonási megállapodás végrehajtásáról.

bs/im éb

15.54 020783 0789

--

al

sk0036 4 230 mtik1041

ulusu - dascalescu /1.rész/

bukarest, 1983. július 2. /mti/ - a román-török gazdasági kapcsolatok kibővítéséről tárgyalt pénteken büend ulusu török kormányfő és vendéglátója constantin dascalescu román miniszterelnök. ulusu - mint jelentettük - pénteken érkezett négynapos munkalátogatásra a román fővárosba.

a kormányfői szintű megbeszéléseken a két ország között ez év májusában aláírt gazdasági és kereskedelmi együttműködési megállapodás gyakorlati megvalósításáról volt szó. a két ország közötti kereskedelmi forgalomra összesen évi 700 millió dollárt előirányzó program - a román lapokban megjelent adatok szerint - az 1982-ben lebonyolított kétoldalu árucserének három és félszerese. az együttműködés fejlesztése elsősorban a petrokémia és az energetika területét, továbbá bányászati, fémipari beruházásokat, valamint a szállítás és a tömegkommunikáció területét érinti.

a gazdasági kérdésekhez hasonlóan fontos szerep jutott a megbeszéléseken a nemzetközi kérdések megvitatásának. így szóba került a sokoldalú balkáni együttműködés megvalósításának kérdése is. román tájékoztatás szerint egyetértés mutatkozott abban, hogy még ebben az évben össze kellene hívni egy értekezletet annak megvitatására, hogy a balkán térségét nyilvánítsák atomfegyvermentes övezetté.

ág/im éb

16.23 020783 1316

--

sk0037 4 230 mtik1042

ulusu - dascalescu /2.rész/

a szerkesztőségek tájékoztatására!

a balkáni értekezlet összehívására vonatkozó román, illetve görög javaslat lényegében egyezik, illetve kiegészíti egymást - közölte az mti kiküldött tudósítójával egy külügyminisztériumi személyiség. a román álláspont azonban - mondta a tisztségviselő - nem egyezik bulgária javaslatával, amennyiben szófia korábban csúcsertekezlet megtartását javasolta. románIA szerint olyan átfogó

al

balkáni értekezlet megtartása szükséges, amely az első lépést jelentené egy balkáni csucsértekezlet megtartása felé. az ez év végéig megtartandó balkáni konferencia egyik hangsúlyozott, de nem egyetlen témája lenne - szemben a bolgár javaslattal - az atomfegyvermentes balkáni övezet létrehozása feltételeinek megvitatása.

ág/im éb

16.29 020783 0848

--

sk0038 4 230 mtik1043

mx

washington, 1983. július 2. /mti/ - az amerikai légierő egy titkos dokumentuma szerint az egyesült államok a száz mx-rakéta felállítását csak első lépésnek szánja. az okmány, amely a the washington post birtokába jutott, valószínűsíti, hogy a kormányzat csak a kongresszus megtévesztésére fogadta el a scowcroft-bizottság javaslatát a tizrobbanótöltetes nehéz hadászati rakéták számának csökkentésére.

a légierő eredeti terve 200 mx-rakéta megépítésére szólt. ez év áprilisában reagan elnök jóváhagyott egy olyan programot, amely csak 100 mx-rakéta építését teszi „szükségessé”, mivel a kongresszus számos tagja ezt a lépést a republikánusok fegyverkezési lázának csillapodását mutató jelnek tekintette, a programot sikerült mindkét házban elfogadtatni. a the washington post értesülése viszont arra vall, hogy a fehér ház mind a kongresszust, mind a közvéleményt meg akarja téveszteni valódi szándékait illetően.

a légierő titkos tervei, írja a the washington post, legalább 200 rakéta megépítését célozzák. ez a szám szerepelt a carter idején előterjesztett eredeti elképzelésben is. ráadásul az első száz mx-rakéta felállítása után megkezdődnek a rendkívül drága szupersilók építését is, amelyek lehetővé tennék a rakéták megbízható védelmét. a harmadik szakaszban további mx-eket állítanak fel, plusz megkezdődne egy új, kisméretű icbm kutatása és fejlesztése.

bár a the washington post által idézett okmányból világos, hogy egyszerűen egyesítették az eredeti mx-tervet a kongresszus által elfogadott programmal, a légierő tagadta, hogy saját utakon járna. egy szóvivője azt a mentséget hozta fel, hogy a második száz mx-rakéta azért került a tervezetbe, mert „valakihez nem jutott el

OL

időben az elnök stratégiai programja,, egy pentagon tisztviselő azonban, aki kérte, hogy neve maradjon titokban, valószínűtlennek tartja ezt a magyarázatot. „az ilyen jellegű politikai okmányokat általában nagy mügonddal fogalmazzák., - mondta.

br/im éb

16.38 020783 1993

--

sk0039 4 230 mtik1044

Lengyel ifjúsági pártaktiva-értekezlet /2/.

varsó, 1983. július 2. /mti/ - bevezető referátumában waldemar swirgon, a lemp kb titkára a többi között arról szólt, hogy a tanácskozás résztvevői nem képviselik ugyan az egész lengyel ifjúságot, de feltétlenül összekapcsolja őket a többi fiatallal az ország jövőjéért való felelősség. az értekezlet egyik fő célját abban jelölte meg, hogy összegezzék: mi valósult meg eddig a párt két évvel ezelőtti kilencedik kongresszusán és a központi bizottság egy évvel ezelőtti kilencedik ülésén hozott ifjúságpolitikai határozatokból. mint mondotta, a határozatokban rögzített program végrehajtása folyik, de akadályozó tényezők is vannak. ezek között a továbbra is folytatódó politikai harcot, a cselekvés időnkénti kampány-jellegét, a fiatalok jelentős részének passzivitását jelölte meg.

a szocialista megújulás irányvonala világosan mutatja a válságból kivezető utat. a nehézségek leküzdésének lehetőségét csak azok nem látják, akik nem értik a dolgok lényegét, vagy az olyanok, akik harcolni akarnak, de nem tudják maguk sem, miért, ki ellen.

swirgon kedvezőnek mondta, hogy 1982. január eleje óta több mint 7 ezer fiatal lépett be a lemp-be, s hogy a párt tagjai és tagjelöltjei 30 százalékban 35 éven aluliak. ugyanakkor felhívta a figyelmet arra, hogy az ifju párttagok aktivitása nem kielégítő, s az sem kedvező, hogy a fiatal párttagoknak csak mintegy kétharmad része vesz részt a négy szocialista ifjúsági szövetség valamelyikének munkájában.

az aktivaértekezlet a megnyitó és a referátum után hozzászólásokkal folytatta munkáját.

kn/im éb

16.41 020783 1628

OL

--

sk0040 4 230 mtik1045

nyugatnémet békebizottság

bonn, 1983. július 2. /taszsz/ - az európai szocialista országok vezetői ismételtén készségüket fejezték ki az európai béke megszilárdítására, az atomháborús veszély kiköszöbölésére - mutatott rá achim maske, a békéért az együttműködésért és a leszerelésért küzdő nyugatnémet bizottság irodájának tagja.

moszkvában fontos javaslatok hangzottak el, egyebek közt az, amely az atomfegyvermentes övezetre vonatkozik. az nszk háboru ellenes mozgalma mindent megtesz annak érdekében, hogy ez illetve a többi javaslat széles körben támogatásra találjon, s azért, hogy megakadályozza az új, közepes hatótávolságú amerikai rakéták telepítését nyugat-németországban - hangoztatta achim maske.

a nyugatnémet szakszervezetek egyre inkább bekapcsolódnak a békéért, az atomfegyverkezési verseny ellen folytatott küzdelembe annak nyomán, hogy az ország lakóiban tudatosulni kezd az atomkatasztrófa veszélye - mutatott rá manfred leikauf, a bajorországi körzeti szakszervezeti bizottság elnöke. a szocialista országok kezdeményezései megfelelnek a dolgozók elvárásának a nyugati és a keleti országokban egyaránt - mondta.

ta éb

16.43 020783 1171

--

sk0041 4 230 mtik1046

moszkvai tanácskozás - vietnam

hanoi, 1983. július 2. /taszsz/ - a vietnami kommunista párt, a vietnami kormány és a vietnami nép üdvözlő és teljes mértékben támogatja azokat a javaslatokat, amelyeket a hét európai szocialista ország párt- és állami vezetőinek moszkvai tanácskozásán hoztak - olvasható a vietnami kommunista párt kb, az államtanács, valamint a vietnami szocialista köztársaság minisztertanácsának most közzétett közös nyilatkozatában.

a moszkvai tanácskozáson elfogadott javaslatok újabb bizonyítékát képezik annak a következetes álláspontnak, magasfoku felelősségtudatnak és jóakaratsnak, amelyet a szovjetunió és a többi szocialista ország mutat a fegyverkezési hajszá megállításával és a leszerelés megvalósításával kapcsolatban. a szocialista országok

ol

azon törekvése, hogy olyan megállapodást érjenek el, amely megakadályozná az új amerikai középhatótávolságú fegyverek nyugat-európába telepítését, és a katonai egyensúlyt a lehető legalacsonyabb szinten biztosítaná, megfelel a népek várakozásának és érdekeinek, és hatalmas lelkesítő erőként hat a békéért és az életért, valamint az atomháboru megakadályozásáért vívott küzdelemben - olvasható egyebek között a közös nyilatkozatban.

zo éb

17.22 020783 1238

--

sk0042 4 230 mtik1047

újabb letartóztatások

nápoly, 1983. július 2. /afp/ - a camorra, a nápolyi maffia újabb 11 tagját tartóztatta le az olasz rendőrség a nápolytól délre lévő casertában.

15 nappal korábban a hatóságok meglepetésszerűen elfogták a camorra egyik új klánjának /a börtönben lévő raffaele cutulo bandafőnök nagycsaládjának/ mintegy 500 tagját.

a mostani rajtaütés kevésbé volt nagyszabású és a cutulo-klán riválisai, az ugynevezett új család ellen irányult. az új család nevével ellentétben a régebbi camorra-családok szövetsége.

igazságügyi források közlése szerint a letartóztatásokat egy korábban elfogott camorratag vallomása tette lehetővé. a „bűnbánó camorroso”, nemcsak volt cinkosai nevét árulta el, hanem azoknak a minden gyanu felett álló polgároknak a nevét is, akik hivatali pozíciójuknak köszönhetően segítették a bünszövetkezet tevékenységét.

a letartóztatottak között van az 55 éves tammara falcone, gunynevén „totonno csu csu”, a vonatrablások specialistája, valamint a 16 esztendőes vincenzo diana, aki fiatal kora ellenére máris két gyilkosságban vett részt.

vi éb

17.28 020783 1122

--

ol

sk0043 4 230 mtik1048

kohl szovjetunióbeli utja

bonn, 1983. július 2. /mti/ - „nem mint a konfliktusok, hanem mint a megegyezések képviselője utazom a szovjetunióba,, - jelentette ki helmut kohl, az nszk kancellárja, a welt am sonntagnak adott interjújában.

a már szombaton nyilvánosságra hozott nyilatkozatban a nyugatnémet kormányfő azt a szándékát hangoztatta, hogy a rakéta-kérdésben meglevő „alapvető ellentétek,, ellenére a nyugatnémet-szovjet együttműködés elmélyítéséért kíván fellépni.

„az nszk általában és hosszú távon érdekelt a kelet-nyugati viszony megjavításában,, - mondta kohl.

moszkvában a kancellár „nyílt légkörű tárgyalásokra számít, amelyek az eltérő érdekek miatt azonban valószínűleg nem a harmónia jegyében zajlanak majd le,,.

kohl ezuttal is jelezte, hogy a nato kettős határozatát fogja képviselni a szovjet fővárosban. „nem támadhat semmi kétely azzal kapcsolatban, hogy határozottan igent mondunk az új fegyverek telepítésére, amennyiben az utolsó pillanatban nem születik megegyezés genfben,, - hangzott a kancellár jól ismert álláspontja.

a német szociáldemokrata párt szombaton újólag felszólította helmut kohl-t, hogy szovjetunióbeli útján tegyen meg mindent a két nagyhatalom közötti kompromisszum elősegítése érdekében a rakéta-kérdésben. johannes rau, az spd elnökhelyettese, ezen túlmenően sürgette, hogy kohl terjesszen elő javaslatokat az enyhülési politika újjáállítására és a szovjet-nyugatnémet gazdasági kapcsolatok továbbfejlesztésére.

fkj/im éb

17.37 020783 1525

-.-

sk0044 4 230 mtik1049

csehszlovák tuszok

prága, 1983. július 2. /ctk/ - a csehszlovák tuszok egy részének kiszabadításával kapcsolatban tartott sajtókonferenciát t. germond, a nemzetközi vöröskereszt európai regionális igazgatója a tuszokat hazaszállító gép fedélzetén p ágában. germond a vöröskereszt sikereként értékelte a tizenhét nő, huszonegy gyermek és hét férfi kiszabadítását.

elmondta, hogy egy csehszlovák tusz meghalt, s még mindig kérdéses husz ember sorsa. a vöröskereszt mindent megtesz annak érdekében, hogy a tuszügyet sikerüljön minél előbb megoldani - mondta germond, hozzátéve, hogy szervezete folytatja a tárgyalásokat a fogvatartókkal.

zo éb

17.43 020783 0668

-.-

sk0045 4 230 mtik1050

shultz - pakisztán

iszlámábád, 1983. július 2. /upi/ap/reuter/ - szombaton ázsiai körútja utolsó állomására, pakisztánba érkezett george shultz amerikai külügyminiszter.

a három naposra tervezett látogatás során találkozik ziaul hakk pakisztáni elnökkel, s később vidékre is elutazik: először az afgán menekültek egyik, pesavar közelében lévő táborát, majd az afganisztánba vezető haibár/khyber/-hágónál egy katonai őrállomást tekint meg.

az iszlámábádi repülőtéren shultz már első nyilatkozatában az amerikai kormány teljes támogatásáról biztosította vendéglátóit afganisztán kérdésében. közölte ugyanakkor, hogy tájékoztatást vár az ensz égisze alatt genfben folyó afgán-pakisztáni tárgyalások nemrégiben megtartott második fordulójáról.

egy kérdésre válaszolva azt állította, hogy az egyesült államok csak humanitárius segílyt és erkölcsi támogatást nyújt a kabuli kormány ellen harcoló lázadóknak. sem ő, sem kíséretének tagjai nem voltak hajlandók magyarázatot adni arra, hogy miként jutnak mégis e csoportok amerikai fegyverekhez.

megérkezését követően Shultz Jakub Han Pakisztáni külügyminiszter társaságában részt vett az amerikai-pakisztáni közös bizottság megnyitó ülésén. A testületet tavaly hozták létre, amikor Ziaul Hakk elnök fegyverszállítási ügyekben Washingtonba látogatott.

ta éb

17.53 020783 1344

-. -

sk0046 4 230 mtik1051

kilences studio /1.rész/

Moszkva, 1983. július 2. /mti/ - a szocialista országok vezetőinek múlt heti moszkvai találkozója nyomán az egyesült államok vezetőinek komolyan mérlegelniük kell a szocialista országok álláspontját és azokat a lehetőségeket, amelyekkel ezek az országok rendelkeznek, s erre van is még idő, bár már kissé szorít - állapították meg a szovjet televízió „kilences studio”, című külpolitikai műsorának résztvevői a műsor ehavi kiadásában Szombaton.

A Valentyin Zorin professzor, hírmagyarázó vezetésével közvetített műsorban Nyikolaj Sislín külpolitikai kommentátor és Vitalij Zsurkin, a szovjet tudományos akadémia egyesült államok és Kanada intézetének igazgató-helyettese említést tett a moszkvai találkozásról napvilágot látott nyugati kommentárokról s megállapította, hogy ezek általában nem teljesen helyesen értelmezték a tanácskozásról kiadott nyilatkozatot. Nem állja meg a helyét sem az az értékelés, amely szerint e nyilatkozat az eddigiéknél keményebb álláspontot tükrözött, sem pedig az, hogy a szokásosnál engedékenyebb hangvételű volt.

A szocialista országok vezetői Moszkvában szigorúan értékelték az Európában kialakult helyzetet s azt a tényt, hogy az egyesült államok rövidesen hozzá szándékozik látni közép-hatótávolságú nukleáris rakétáinak nyugat-európai telepítéséhez, mivel úgy véli, ezzel rábírhathja majd a szovjetuniót és szövetségeseit az amerikai feltételek elfogadására. Ez azonban illúzió: a szovjetunió és szövetségesei nem engedik meg, hogy a nyugat katonai fölényt szerezzen, s ha megkezdődik a rakéták telepítése, megteszik a védelmük biztosításához szükséges intézkedéseket. Ugyanakkor alapvető céljuk továbbra is a fegyverkezési hajsza csökkentése s a kölcsönösen elfogadható megoldás megkeresése.

al

ami a moszkvai találkozóhoz a Williamsburgi és a párizsi tanácskozásokkal való összehasonlítását illeti - erről is számos kommentár jelent meg a nyugati sajtóban - a műsor résztvevői megállapították: míg a nyugati országok találkozóikon napjaink fontos kérdéseit vitatták meg, addig a moszkvai találkozó hosszútávú kérdésekkel, nem csupán taktikával, hanem stratégiával is foglalkozott s értékelési hosszútávú hatást fognak gyakorolni a jövőben is. /folyt./

hj/im éb

18.13 020783 2258

-. -

sk0047 4 230 mtik1052

kilences studio /2.rész/

az egyesült államok politikáját elemezve a „kilences studio”, résztvevői rámutattak: Washington napjainkban hajlékonyságot imitál, s a hivatalos személyiségek nyilatkozataiban erről sok szó esik. Bár a gyakorlat egyelőre azt mutatja, hogy a „mosoly-kampány”, mögött nincsenek tényleges cselekedetek, alighanem maga a kampány kezdete is változást jelez a Reagan-kormányzat kezdeti ellenségességéhez képest s ez a változás alighanem a közvélemény nyomásának köszönhető.

Ugyanakkor a szűk értelemben vett diplomácián kívül Washington igyekszik szűkíteni a kelet-nyugati gazdasági kapcsolatok lehetőségeit, széleskörű propagandát folytat a szovjetunió és szövetségesei ellen. Ugy viselkedik, mintha joga lenne követeléseket támasztani a szocialista országokkal szemben, vagy tanácsokat osztogatni nekik. Erre a célra igyekeztek felhasználni a nyugaton a pápa lengyelországi látogatását is, s közben elkerülte a figyelmüket, hogy ez az ország nehezen és lassan bár, de áthidalja a súlyos politikai válság következményeit, s ebben sokkal gyorsabban léphetne előre, ha nem kellene szembeállnia a nyugati ellenségességével.

A nyugat-európai fejleményeket értékelve rámutattak: tagadhatatlanul létezik az a jobbratolódás, amelyet az utóbbi időben több országban megtartott választások is jeleznek, s az is tény, hogy ez a hullám hozzájárulhat a fejlett nyugat-európai országok egymáshoz való közeledéséhez. Ez azonban törékeny alapokon áll - mint erre nyugati elemzők rámutatnak, különösen ingatag a közeledés gazdasági alapja - s az egész folyamat alighanem rövidtávú lesz.

al

kül

- 36 -

1983.07.02.

a közel-keleti helyzetre térve a műsor résztvevői hangsúlyozták: a palesztinai mozgalmon belül kiobbant ellentétek súlyos veszteségeket okoznak a palesztinai nép ügyének. a „hogyan tovább,, kérdésről folyó vita ténye nagyjából természetesnek tekinthető, de a kérdések megoldásához, akár csak a palesztinai nép jogainak kivívásához nélkülözhetetlen az egység. s ha az utóbbi napokban a térségben egyre több szó esik arról, hogy e vitákat demokratikus úton kell eldönteni, úgy ez - mivel egyszerűen létszükséglet - melegen üdvözlendő. /folyt./

... hj/im éb

18.21 020783 2183

-. -

sk0048 4 230 mtik1053

kilences stúdió /3.rész/

a madridi találkozóról zorin, sislin és zsurkin a moszkvai találkozó reagálása és a nyugati reagálások alapján úgy vélekedtek, hogy felipe gonzález kezdeményezése talán eredményt hozhat a régóta húzódo tanácskozáson, márcsak azért is, mert az egyesült államok bizonyára nem kíván nyilvánosan tanubizonyosságot tenni a hajlékonyság teljes hiányáról, különös tekintettel az amerikai választási kampányra.

végezetül a genfben és bécsben folyó tárgyalássorozatot érintve a műsor résztvevői hangsúlyozták: itt is van lehetőség a kölcsönösen elfogadható megoldás megtalálására. a szovjetunióknak van türelme, jószándéka, kitartása és elvszerűsége ennek megkereséséhez. az ideit esztendő arra tanít, hogy az erőszak alkalmazása nem vezet eredményre. az enyhülés szelleme a jelek szerint él, és ezért, valamint azért, mert az enyhülésre napjainkban minden eddiginél nagyobb szükség van, a szocialista országok folytatják békeoffenzívájukat és a különböző társadalmi berendezkedésű országok közötti békés egymás mellett éléséért folytatott harcukat - szögezték le a „kilences stúdió,, résztvevői.

... hj/im éb

18.21 020783 1149

-. -

OL

kül

- 37 -

1983.07.02.

sk0049 4 230 mtik1054

skp ünnepség /kiegészítés az mtik1008- hoz/

madrid, 1983. július 2. /mti/ - a spanyol kommunista fesztivált a 35 fokos hőség ellenére, szombaton több mint 300 ezren keresték fel madridban. délben, gerardo iglesiasal az skp főtitkárával az élen, a párt vezetői meglátogatták a nemzetközi csarnokot, s abban a népszabadság pavilonját, ahol rényi péter, a népszabadság főszerkesztő-helyettese fogadta a vendégeket. az skp vezetői nagy elismeréssel nyilatkoztak a látottakról, a magyar fotókiállításról.

ky/im éb

18.26 020783 0532

-. -

sk0050 4 300 mtik1055

pérez de cuellar elutazása az ndk-ból

berlin, 1983. július 2. /adn/ - pérez de cuellar, az ensz főtitkára szombaton befejezte négynapos ndk-beli látogatását és berlinből kopenhágába utazott.

a világszervezet főtitkára az ndk kormányának meghívására tett hivatalos látogatást az országban. tárgyalt oskar fischer külügyminiszterrel és találkozott erich honeckerrel, az ndk államtanácsának elnökével.

pérez de cuellar uton a dán főváros felé a repülőgépről küldött táviratban köszönetet mondott oskar fischernek a vendégszeretetért és nagyra értékelte berlini megbeszéléseit.

pc éb

18.29 020783 0615

-. -

OL

sk0051 4 230 mtik1056

unctad /1.rész/

belgrád, 1983. július 2. /mti/ - szombaton este még mindig nem ért véget az unctad belgrádi ülészsaka, amelyet az eredeti tervek szerint június 30-án kellett volna befejezni. a 24 órás hivatalos meghosszabbítás után először péntek délutánra kitűzött záróülést többszöri halasztás után végülis szombaton délben kezdték meg, majd délután négy órakor felfüggesztették és a folytatását este fél kilenc órára jelezték.

a szombat délben megkezdődött teljes ülésen több olyan határozattervezetről szavaztak az ensz kereskedelmi és fejlesztési értekezletének belgrádi ülészsakán résztvevő mintegy 150 ország képviselői, amelyeket az elmúlt négy hétben vitattak meg a különböző bizottságokban és munkacsoportokban. az egyes határozatok feletti szavazás menete ismételten kidomborította azokat az ellentéteket, amelyek a fejlődő országok és a fejlett tőkés államok között a egész tanácskozás során megmutatkoztak. több határozatot ellenvetés nélkül vagy csupán néhány ország kisebb fenntartásával elfogadtak, így például a fejlődő országoknak nyújtandó technológiai segítségről, a tengeri hajózásról, a tengerparttal nem rendelkező illetve szigetországok problémáiról, valamint a libanonnak, jemennek, namibia és dél-afrika népének nyújtandó támogatásról, továbbá a szudán és a sahel-övezet fejlesztését célzó lépésekről szóló határozatokat. a palesztin népnek nyújtandó támogatást kimondó határozatot 84-en szavazták meg, huszan tartózkodtak és a határozat ellen szavazott izrael és az egyesült államok képviselője. /folyt./

kd-kő/im éb

18.30 020783 1569

--

OL

sk0052 4 230 mtik1057

unctad /2.rész/

az eltérő gazdasági és társadalmi rendszerű országok közötti kereskedelmi kapcsolatokra vonatkozó jelentésről a teljes ülés úgy döntött, hogy a kérdést további megvitatásra az unctad kereskedelmi és fejlesztési értekezlet tanácsa elé utalják. a téma vitájában a szocialista országok nevében felszólaló ndk-delegátus rámutatott, hogy a fejlett tőkés államok hozzáállásukkal lelassították a megfelelő határozat elfogadását célzó munkát. a fejlett országok által a fejlődőkre alkalmazott korlátozó intézkedéseket elutasító határozatot 81 szavazattal, 18 ellenszavazattal és hét tartózkodás mellett fogadták el. a szavazást megindokló rövid nyilatkozatok sorában a szocialista országok nevében felszólaló ndk-küldött hangoztatta, hogy a gazdasági korlátozó intézkedéseket minden országgal szemben, így a szocialista országokkal szemben is el kell vetni.

az unctad hatodik ülészsakának legnagyobb horderejű kérdéseiről, így a világgazdaság és a fejlődő országok kapcsolatára, a nyersanyagokra, a világkereskedelemre és a nemzetközi monetáris és pénzügyi kérdésekre vonatkozó problémákról a szombat este folytatódó teljes ülésnek kell valamiféle döntést hoznia. továbbra is nyitott a belgrádi ülészsak általános zárónyilatkozatának kérdése.

kd-kő/im éb

18.34 020783 1291

--

sk0053 4 230 mtik1058

munkanélküliek tanácskozása

chicago, 1983. július 2. /taszsz/adn/ - országos tanácskozásra gyűltek össze az egyesült államok munkanélkülieket képviselő szervezetei szombaton chicagóban. a tanácskozáson az usa 17 államának 50 szervezete képviselteti magát.

a résztvevők megtárgyalják, hogyan lehetne enyhíteni az ország összesen 20 millió munkanélkülijének, illetve csökkentett munkaidőben foglalkoztatott dolgozójának kedvezőtlen szociális helyzetén. a küldöttek tiltakozni kívánnak washington gazdaság- és szociális politikája ellen, és határozott lépéseket követelnek a munkanélküliség csökkentése érdekében.

OL

a tászs emlékeztet arra, hogy 1930-ban, a nagy gazdasági válság idején ugyancsak chicagóban tárgyaltak a munkanélküliek szervezetei. akkor szintén azért tiltakoztak, mert az államhatalom és a monopóliumok a dolgozókkal igyekeztek megfizettetni a gazdasági válság következményeit.

zo éb

18.47 020783 0930

--

sk0054 4 230 mtik1059

gdanski békefelhívás

varsó, 1983. július 2. /mti/ - a Lemp országos ifjúsági aktíváértékeztetének résztvevői a tanácskozás első napjának végén békefelhívást intéztek egész európa fiataljaihoz. a dokumentumban állást foglaltak az új amerikai rakéták európai telepítése ellen, s a nukleáris fegyverzetek befagyasztása, a leszerelés mellett. szorgalmazták, hogy valamennyi atomhatalom vállaljon kötelezettséget: nem alkalmaz elsőként nukleáris fegyvert. „a szocializmus és a kapitalizmus közötti ellentéteknek háboru nélkül kell megoldódnia, - hangsúlyozza a felhívás, amelyben a gdanski tanácskozás résztvevői üdvözlétüket és együttműködési készségüket tolmácsolták a földrész haladó, békeszerető ifjúságának.

a westerplatte-n tartandó esti békenagygyűlést követően a tanácskozás vasárnap újabb felszólalásokkal folytatódik.

kn/im éb

19.39 020783 0863

--

OK

sk0055 4 230 mtik1060

közel-kelet

bejrut, 1983. július 2. /mti/ - rövid életű volt a csütörtök este életbe lépett tüzszünet a kelet-libanoni bekaa-völgyben: szombat délután az el fatah palesztin szervezet lázadó alakulatai felújították támadásaikat a jasszer arafathoz hű erők ellen. a bar eliasz közelében, kiujult összezsepások hamarosan más körzetekre is áttértek. az abu mussza ezredes parancsnoksága alatt álló zendülők oldalán a népi front palesztina felszabadításáért-főparancsnokság elnevezésű csoport egységei is harcba léptek. hírügynökségi jelentések szerint az összezsepások mintegy két óra elteltével megszűntek. a tüzszünet felborulásához hozzájárult, hogy hivatalosan technikai, nem hivatalosan politikai okok miatt szombat estig nem tudott tuniszból szíriába, illetve a bekaa-völgybe utazni a palesztinai felszabadítási szervezet végrehajtó bizottsága által összeállított békéltető bizottság.

rabat, 1983. július 2. /reuter/ - moamer el kadhafi, a libiai forradalom vezetője és II. hasszán marokkói király szombat este harmadik tárgyalási fordulót is tart az követően, hogy kadhafi egy nappal meghosszabbította marokkói tartózkodását.

marokkói közlés szerint a tárgyalás péntek esti második fordulóján arabközi gondokról, valamint nyugat-szahara kérdéséről volt szó. az eddigi tárgyalásokat „szívélyesnek, és „szükségesnek, „minősítették a felek.

bahrein, 1983. július 2. /reuter/ - elhagyta damaszkuszt az algériai-szau-arabiai közös küldöttség, amely a szíriai vezetés és jasszer arafat, a pfsz vb elnöke kibékítése céljából folytatott megbeszéléseket. a közvetítő kísérlet eredményéről a hírt adó szaudi hírügynökség nem tett említést, s nem közölte azt sem, hogy a delegáció visszatér-e további tárgyalásokra.

ta éb

19.57 020783 1760

--

sk0056 4 230 mtik1061

rövid hírek

újságíró konferencia

phenjan, 1983. július 2. /taszsz/adn/új kína/ - a világ 110 országának és 16 nemzetközi szervezet képviselőinek részvételével nemzetközi újságíró tanácskozás nyílt szombaton phenjanban. az újságírók az imperializmus ellen, a békéért és barátságért elnevezésű konferencián magyarszót fodor lászló, a népszava főszerkesztője képviseli.

hayden

bangkok, 1983. július 2. /afp/ - bill hayden ausztrál külügyminiszter szombaton vientiánéből bangkokba érkezett. hayden vasárnap tárgyalásokat kezd thaiföldi kollégájával, sziddhi szavetszilával.

holland tüntetés

woensdrecht, 1983. július 2. /reuter/ - mintegy hatezer ember tüntetett a hollandiai woensdrecht melletti légitámaszpont közelében, tiltakozva a manőverező robotrepülőgépek tervezett hollandiai telepítése ellen. a békés tüntetők virágokat helyeztek el a támaszpontot körülvevő falon.

amerikai küldöttség

leningrád, 1983. július 2. /taszsz/ - a szovjetunió legfelsőbb tanácsának meghívására szombaton hivatalos látogatásra leningrádba érkezett az amerikai kongresszus küldöttsége thomas foley demokrata párti politikus vezetésével.

pkp ünnepség

lisszabon, 1983. július 2. /taszsz/ - az észak-portugáliai braga ipari központban szombaton megkezdődött a portugál kommunista párt által szervezett hagyományos ünnepségsorozat. a kulturális események mellett politikai vitafórumokat rendeznek időszerű belpolitikai kérdésekről.

zo éb

20.00 020783 1494

-.-

sk0057 4 230 mtik1062

madrid - amerikai reagálás

helsinki, washington, 1983. július 2. /reuter/ap/ - a hivatalos látogatáson helsinkiben tartózkodó george bush amerikai alelnök szombaton üdvözölte a madridi konferencián résztvevő szovjet küldöttség pénteki bejelentését, mely szerint a szovjet küldöttség kész arra, hogy a spanyol kormány két héttel ezelőtti javaslatainak keretében tevékenykedve erőfeszítéseket tegyen egy kölcsönösen elfogadható megoldás elérésének érdekében.

a szovjet delegáció bejelentését rövid nyilatkozatban üdvözölte az amerikai külügyminisztérium is.

zo éb

20.07 020783 0589

-.-

sk0058 4 230 mtik1063

javítás mtik 1061-re

mai mtik 1061 számú hírünk /rövid hírek/ első bekezdésének utolsó mondata helyesen:

...konferencián résztvevő magyar küldöttséget fodor lászló, a népszava főszerkesztője vezeti.

ta éb

20.32 020783 0229

-.-

sk0059 4 800 mtik1065

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke: sk0001-től sk0030-ig

budapest, 1983. július 2. /mti/

sk0001 jugoszláv gazdaságszilárdító program /1. rész/
 sk0002 jugoszláv gazdaságszilárdító program /2. rész/
 sk0003 egk - acélhelyzet /1. rész/
 sk0004 egk - acélhelyzet /2. rész/
 sk0005 balassa-bemutató - nszk
 sk0006 az skp ünnepe
 sk0007 elhunyt arnaldo milian castro
 sk0008 juhár zoltán
 sk0009 rövid hírek:
     buenos aires: halász a fán
     majna-frankfurt: amerikai katonák
     berlin: lengyel gyerekek
 sk0010 bronzkori sírok krétán
 sk0011 nyolcvanadik születésnap
 sk0012 unctad
 sk0013 kettős házkatasztrófa kairóban
 sk0014 csád - gukuni veddei
 sk0015 kuba - gazdasági intézkedések
 sk0016 latin-amerikai hírek:
     managua, tegucialpa: nicaragua-honduras
     san salvador: salvador
     guatemala: guatemala
 sk0017 kuba - július 26.
 sk0018 irak - irán
 sk0019 az ausztrál külügyminiszter laoszbán
 sk0020 halil vazir - libanonban
 sk0021 pápa - glemp
 sk0022 indokina gazdasági konferencia
 sk0023 ellenforradalmi csoport
 sk0024 kohler - moszkvai előzetes /1. rész/
 sk0025 kohler - moszkvai előzetes /2. rész/
 sk0026 kohler - moszkvai előzetes /3. rész/
 sk0027 prognóz-9
 sk0028 lengyel írószövetség
 sk0029 csád-franciaország
 sk0030 lengyel ifjusági pártaktiva-értekezlet

im
20.38 020783 1520

--

sk0060 4 800 mtik1066

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke: sk0031-től sk0058-ig

sk0031 olaszország - politikai törekvések
 sk0032 reagan - atomsorompó
 sk0033 rövid hírek:
     bukarest: román-hondurasi
     ottawa: kanadai demokraták
     moszkva: reumatológusok
     new york: ensz - világűr
     vaticánváros: L.osservatore romano
 sk0034 pfsz-szírIA /1. rész/
 sk0035 pfsz-szírIA /2. rész/
 sk0036 ulusu - dascalescu /1. rész/
 sk0037 ulusu - dascalescu /2. rész/ /szerk.táj./
 sk0038 mx
 sk0039 lengyel ifjusági pártaktiva-értekezlet /2./
 sk0040 nyugatnémet békebizottság
 sk0041 moszkvai tanácskozás - vietnam
 sk0042 újabb letartóztatások
 sk0043 kohler szovjetunióbeli útja
 sk0044 csehszlovák tuzok
 sk0045 shultz - pakisztán
 sk0046 kilences stúdió /1. rész/
 sk0047 kilences stúdió /2. rész/
 sk0048 kilences stúdió /3. rész/
 sk0049 skp ünnepség /kiegészítés az mtik1008. sz.-hoz/
 sk0050 pérez de cuellar elutazása az ndk-ból
 sk0051 unctad /1. rész/
 sk0052 unctad /2. rész/
 sk0053 munkanélküliek tanácskozása
 sk0054 gdanski békefelhívás
 sk0055 közel-kelet
 sk0056 rövid hírek:
     phenjan: ujságíró konferencia
     bangkok: hayden
     woensdrcht: holland tüntetés
     leningrád: amerikai küldöttség
     lisszabon: pkp ünnepség

sk0057 madrid - amerikai
 sk0058 javítás a rövid hírek /ujságíró konferencia/-re

im
20.40 020783 1585

--

kül

- 46 -

1983.07.02.

sk0061 4 800 mtik1067

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke: sk0059-től sk0061-ig

sk0059 tartalomjegyzék 1.

sk0060 tartalomjegyzék 2.

sk0061 tartalomjegyzék 3.

im

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében:

főszerkesztő: köves tibor
szerkesztette: flesch istván
                  éliás béla

- v é g e -

20.40

020783 0412

--

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

-----
budapest, 1983. július 3.

kül

v a s á r n a p
-----

sk0001 4 230 mtik1001

unctad - befejezés /1. rész/

kopreda dezső és kövec s gábor, az mti tudósítói jelentik:

belgrád, 1983. július 3. /mti/ - a fejlődő országok szempontjából csupán részleges sikerrel, de az előző üléshez képest előrelépéssel fejeződött be vasárnap hajnalban az ENSZ kereskedelmi és fejlesztési értekezletének belgrádban megtartott 6. ülészsaka. a záróülésen a tanácskozás leglényegesebb napirendi pontjaiban - a világgazdaság helyzetének megítélésében, a továbblépés irányában, a nemzetközi kereskedelem, a nyersanyagok kérdésében - sikerült határozatokat hozni, de ezek elmaradnak a fejlődő országok várakozásaitól, az ülészsakon is előterjesztett követeléseitől.

erre utalt zárszavában lazár mojszov jugoszláv külügyminiszter, az ülészsak elnöke, amikor megállapította, hogy az egyenlőtlen gazdasági kapcsolatokat nem lehet egyetlen konferencián, vagy - a hajnalig elhúzódott záróülésre célozva - egyetlen éjszaka alatt megváltoztatni. a fejlődő országok, az úgynevezett 77-es csoport nevében felszólalt szomáli delegátus rámutatott, hogy az elfogadott határozatok nem helyettesíthetik a sürgős intézkedések építő jellegű programját, amelyet a fejlődő országok a belgrádi tanácskozásról reméltek. kijelentette, hogy a fejlett tőkés államok nem mutattak készséget a korábbi álláspontjuktól való elmozdulásra, nem voltak tekintettel a fejlett és a fejlődő országok álláspontja közötti alapvető különbségekre.

hg